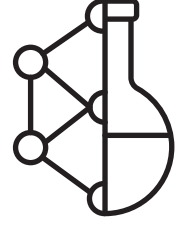

BÖLÜM 5

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE FEN ETKİNLİKLERİNİ PLANLAMA, UYGULAMA, ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME AŞAMALARI VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Esra Betül KÖLEMEN¹

GİRİŞ

Erken çocukluk eğitimi, diğer bütün eğitim türlerinde olduğu gibi çocukların bütün gelişim alanlarını içerisine alarak ve bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak yapılan “planlı ve programlı bir eğitim” olarak tanımlanmaktadır (1). Planlama, eğitim programının hedeflerini gerçekleştirmek için belirli bir içeriğin, eğitim durumlarının ve değerlendirme sürecinin önceden saptanmasıdır (2). Planlama yapılırken dört temel “ne” sorusuna yanıt bulmak önemlidir. Bunlar; “neyi, ne zaman, ne ile ve nasıl yapacağız” sorularıdır (3).

Planlamada amaç, çocukta istenen davranış değişimini sağlamaktır. Yapılan eğitimin verimliliği ise çocuğa kazandırılacak davranışların belirlenmesine, bu davranışların gerçekleşmesi için uygun eğitim ortamının düzenlenmesine, çocukta davranış değişikliklerinin ne düzeyde gerçekleştiğinin güvenilir biçimde kontrol edilmesine bağlıdır (4,5).

Erken çocukluk eğitim programı çocuk merkezli olduğundan dolayı bu tür programlarda planlama yapmanın gerekli olmadığı inancı mevcuttur. Oysa bu durumun tam tersi olarak planlama yapmak verimlilik açısından zorunlu olmaktadır. Diğer yandan erken çocukluk döneminde yapılacak planların diğer kademelere göre daha dinamik ve esnek olması da bir zorunluluk olmaktadır (6).

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi AD, menevse@sakarya.edu.tr, 0000-0003-2435-4092

KAYNAKLAR

1. Konaklı N. Okul öncesinde değerlendirme. *YA-PA 8. Okul öncesi Eğitimi Yaygınlaştırma Semineri*. 1993: s.35-36.
2. Kadim M. *Okul öncesi öğretmenlerinin oyun öğretimine ilişkin öz yeterliklerinin incelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2012.
3. Sarpkaya R. *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık; 2014.
4. Sezgin S.İ. *Mesleki ve teknik eğitimde program geliştirme*. (5. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım; 2009.
5. Yazar A. Okul öncesi eğitim programının ilkokula hazırlık açısından etkililiğinin incelenmesi, *Yayımlanmamış Doktora Tezi*. 2013.
6. Koçyiğit S. *Farklı ülkelerde okul öncesi eğitim kurumlarının gelişimi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2007.
7. Akman B, Uyanık-Balat G, Güler Yıldız T. *Okul öncesi dönemde fen eğitimi*. Ankara: Anı Yayıncılık; 2017.
8. Adıgüzel İ. *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2016.
9. MEB. *Milli eğitim bakanlığı okul öncesi eğitim programı*. Ankara, 2013.
10. Taştepe T. *Erken çocukluk dönemi fen ve matematik eğitimi içerik standartları değerlendirme araçlarının geliştirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2012.
11. Koç F. *Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki etkinliklere yönelik öz yeterlik inançlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. 2015.
12. Göle MO. *Okul öncesi öğretmenlerinin nitelikli bir okul öncesi eğitim programında bulunması gereken özelliklere ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2015.
13. Yurt Ö, Kandır A, Cevher-Kalburan N. Okul öncesi eğitim programlarında bilim etkinlikleri. *II. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi* (29 Nisan-2 Mayıs 2010), Antalya, (ss. 937-944).
14. Brewer, J.A. *Introduction to early childhood education*. ABD: Allyn & Bacon; 2001.
15. Alisınanoğlu, F, Özbey S, Kahveci G. *Okul öncesinde fen eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi; 2017.
16. Barut Y, Duran V. *Gelişim psikolojisi*. Konya: Eğitim Yayınevi; 2017.
17. Yurt Ö. Okul öncesi dönem fen eğitiminde ölçme ve değerlendirme., Ayvacı H. Ş. ve Ünal S. (Eds.), *Kuramdan uygulamaya okul öncesinde fen eğitimi* içinde. Ankara: Pegem Akademi; 2017. s.427-450.
18. Brenneman K. (2011). Assessment for preschool science learning and learning environments. *Early Childhood Research in Practice*, 13(1), n1.
19. Charlesworth R, Lind K. *Math and science for young children*. (Seventh edition). Canada: Wadsworth Cengage Learning; 2013.
20. Akman B. Fen eğitiminde değerlendirme., Akman B, Balat UG, Güler T. (Eds.). *Okul öncesi dönemde fen eğitimi* içinde. Ankara: Pegem A Yayıncılık; 2014. s.151-162.
21. Ekinci B. Erken çocukluk döneminde gelişim ve öğrenmenin değerlendirilmesi ve desteklenmesi. Ekinci Palut B. (Çev. Ed.), *Belgelendirme: Bilgilerin kaydedilmesi* içinde. Ankara: Nobel Yayıncılık; 2012b. s.72-95.
22. Kumtepe A.T. Çocukları tanıma teknikleri. Ceyhan A.A.ve Ören M. (Eds.), *Okulöncesi eğitimde çocukları tanıma ve değerlendirme* içinde. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları; 2011. s.53-77.
23. Duschl RA, Schweingruber HA, Shouse AW. *Taking science to school: Learning and teaching science in grades K-8*. Washington D.C.: National Academies Press; 2007.
24. Novak JD, Musonda DA. twelve-year longitudinal study of science concept learning. *In American Educational Research Journal*. 199;28(1): s.117-153.
25. Şahin M. *Okul öncesi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme hakkındaki düşünce ve uygulamaları*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, 2014.

26. Drummond MJ. *Assessing children's learning* (2nd ed.). London: David Fulton Publisher, 2003.
27. Lizi B. *Flashlight, Library of Congress Cataloging*. 2014.
28. McAfee O, Leong DJ, Bodrova E. *Assessing and guiding young children's development and learning* (6th ed.). Boston, MA: Pearson Education, 2016.
29. Öneren-Şendil Ç. Erken çocukluk fen öğrenim sürecinde değerlendirme, Ünlü-Çetin, Ş. (Ed.), *Erken çocukluk fen eğitiminde temel konular ve güncel yaklaşımlar* içinde. Ankara: Nobel Yayıncılık; 2019.
30. Alıcı D. Öğrenci performansının değerlendirilmesinde kullanılan diğer ölçme araç ve yöntemleri. S. Tekindal (Ed.). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* içinde. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 2010.
31. Kan A. Portfolyo değerlendirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2007; 32(32): s.133-144.
32. Wortham S. *Assessment in early childhood education* (5th ed.). NJ: Pearson, 2008.
33. Mindes G, Jung LA. *Assessing young children* (5th ed.). Boston, MA: Pearson, 2015.